

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT

DOM
2016-06-14
Meddelad i
Västerås

Mål nr
T 1806-15

PARTER

KÄRANDE

Connie Askenbäck, [REDACTED]
[REDACTED]

Ombud: Jur. kand. Clarence Crafoord och
Jur. kand. Fredrik Bergman
Centrum för rättvisa
Box 2215
103 15 Stockholm

SVARANDE

Mälardalens högskola, 202100-2916
Box 883
721 23 Västerås

Ombud: Advokaterna [REDACTED]
Ahlford Advokatbyrå AB
Box 1111
751 41 Uppsala

DOMSLUT

1. Tingsrätten förpliktar Mälardalens högskola att till Connie Askenbäck betala 170 812 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 maj 2015 till dess betalning sker.
 2. Mälardalens högskola ska ersätta Connie Askenbäck för rättegångskostnader med 63 658 kr, varav 60 858 kr för ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.
-

Dok.Id 604056

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40 721 04 Västerås	Sigurdsgatan 22	021-310 400 E-post: vastmanlands.tingsratt@dom.se www.vastmanlandstingsratt.domstol.se	021-12 44 32	måndag – fredag 08:30-16:30

BAKGRUND

Connie Askenbäck, tidigare Dickinson, är amerikansk medborgare och antogs till utbildningen Analytical Finance (Utbildningen) som är ett kandidatprogram vid Mälardalens högskola i Västerås (MDH) med start höstterminen 2011. Utbildningen har bedrivits sedan 2001 och omfattar 180 högskolepoäng, vilket motsvarar tre års heltidsstudier. Connie Askenbäck ansökte till Utbildningen den 5 december 2010 och fick ett meddelande per brev den 8 april 2011 att hon accepterats som student till Utbildningen. Till brevet bifogades en faktura för avgiften daterad den 11 april 2011, inbetalning av fakturan registrerades den 21 april 2011 och hon fick ett formellt antagningsbesked den 27 april 2011. Hon tog sin studieplats i anspråk då hon påbörjade Utbildningen den 29 augusti 2011.

Sedan höstterminen 2011 ska studenter från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Schweiz betala studieavgifter, som ska ge den svenska högskolan full kostnadstäckning för den studieavgiftsfinansierade verksamheten i sin helhet. Avgiften, som slutligen fastställs av rektorn för MDH, var för Connie Askenbäck 55 000 kr per termin. Connie Askenbäck har betalat avgift för höstterminen 2011, vårterminen 2012, höstterminen 2012 och vårterminen 2013. Efter vissa avräkningar har hon tillhoppa betalat 182 500 kr i avgifter. MDH har till Connie Askenbäck återbetalat 11 688 kr avseende studieavgiften för kursen Microeconomics.

Under knappt fem terminer, från höstterminen 2011 till och med del av höstterminen 2013, uppnådde Connie Askenbäck 46,5 godkända högskolepoäng inom Utbildningen och på MDH. Utöver detta har Connie Askenbäck fått tillgodoräkna sig 34,5 högskolepoäng från studier utomlands. Således har Connie Askenbäck sammanlagt uppnått 81 högskolepoäng inom Utbildningen. Connie Askenbäck har framfört klagomål under februari 2013 avseende Utbildningen till MDH, Universitets- och högskolerådet samt till Student- och doktorandombudsmannen vid MDH. Connie Askenbäck avbröt Utbildningen inför höstterminen 2013 eftersom hon var missnöjd

med Utbildningens kvalitet. Connie Askenbäck hade dessförinnan den 11 september via e-post från MDH fått besked om UKÄ:s beslut av den 6 september 2013 att ge Utbildningen det samlade omdömet bristande kvalitet.

Universitetskanslerämbetet (UKÄ), som ansvarar för kvalitetssäkring av högskoleutbildning genom utvärdering och prövning av frågor om examenstillstånd, beslutade den 6 september 2013 att ge Utbildningen, i den del som skulle leda till kandidatexamen i ämnet matematik, det samlade omdömet bristande kvalitet. Fyra av fem examensmål hade inte uppnåtts och UKÄ ifrågasatte om MDH i fortsättningen skulle ha tillstånd att utfärda examen för huvudområdet matematik. Efter uppföljning och åtgärder från MDH:s sida beslutade UKÄ den 25 februari 2015 att inte dra in MDH:s examenstillstånd.

Connie Askenbäck framställde den 18 september 2013 klagomål avseende Utbildningens kvalitet till MDH och begärde att MDH skulle återbetala studieavgifterna. Den 21 mars 2014 framställde hon ett formellt återbetalningskrav mot MDH. I ett motiverat beslut den 4 april samma år avslog MDH hennes krav. Beslutet kunde inte överklagas.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Connie Askenbäck har yrkat att tingsrätten ska förplikta Mälardalens högskola att till henne betala 170 812 kr, eller det lägre belopp som tingsrätten bedömer skäligt, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 maj 2015 till dess betalning sker.

Connie Askenbäck har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

MDH har bestritt käromålet i dess helhet. Yrkad ränta har vitsordats som skälig i och för sig.

MDH har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER

Connie Askenbäck

Förstahandsgrund

Connie Askenbäck antogs till Utbildningen vid MDH med start höstterminen 2011. I samband med detta uppkom ett ömsesidigt förpliktigande avtal mellan Connie Askenbäck och MDH. Genom avtalet får MDH, mot att Connie Askenbäck betalade föreskrivna studieavgifter, anses ha åtagit sig att tillhandahålla en utbildning som uppfyller de kvalitetskrav och examensmål som följer av högskolelagen och högskoleförordningen. Utöver detta har MDH vid marknadsföringen av Utbildningen – på de sätt som framgår av programbladet, utbildningsplanen och informationen på MDH:s hemsida – lämnat uppgifter som förmedlat intrycket att Utbildningen uppfyller ovan angivna kvalitetskrav och examensmål.

Connie Askenbäck har betalat föreskrivna studieavgifter. Utbildningen som MDH tillhandahållit har dock – på de sätt som framgår av bedömargruppens yttrande den 21 augusti 2013, UKÄ:s beslut den 6 september 2013 och MDH:s uppföljning av UKÄ:s beslut – inte uppfyllt ovan angivna kvalitetskrav och examensmål. Utbildningen har därmed avvikit från vad Connie Askenbäck har haft rätt att kräva eller med fog har kunnat förutsätta. Den tjänst som avtalet avser har således varit behäftad med fel och MDH har gjort sig skyldig till avtalsbrott. På grund av dessa fel, som har varit av väsentlig betydelse för Connie Askenbäck, har hon rätt att återfå de studieavgifter som hon har betalat.

Andrahandsgrund

MDH har genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning orsakat Connie Askenbäck ren förmögenhetsskada. Den skadeståndsgrundande handlingen har bestått i att MDH har antagit Connie Askenbäck till en utbildning som – på de sätt som anges i förstahandsgrunden – inte uppfyllt de kvalitetskrav och examensmål som följer av

högskolelagen och högskoleförordningen. Connie Askenbäck hade inte betalat studieavgifterna och påbörjat utbildningen om hon hade känt till dessa brister. Connie Askenbäcks skada motsvaras av de studieavgifter som hon har betalat för Utbildningen.

Tredjehandsgrund

MDH har genom fel eller försummelse orsakat Connie Askenbäck ren förmögenhetsskada. Den skadeståndsgrundande handlingen har bestått i att MDH – på de sätt som framgår av programbladet, utbildningsplanen och information på MDH:s hemsida – lämnat information om Utbildningen som förmedlat det felaktiga intrycket att Utbildningen uppfyllde de kvalitetskrav och examensmål som följer av högskolelagen och högskoleförordningen. MDH får därmed anses ha lämnat felaktiga upplysningar eller råd. På grund av dessa upplysningar eller råd beslutade sig Connie Askenbäck för att påbörja Utbildningen och betala föreskrivna studieavgifter. Connie Askenbäck hade inte gjort detta om hon hade känt till att Utbildningen inte uppfyllde angivna kvalitetskrav och examensmål. Connie Askenbäck har haft särskild anledning att lita på den information som MDH lämnat eftersom den har ett direkt samband med myndighetens verksamhetsområde. Connie Askenbäcks skada motsvaras av de studieavgifter som han har betalat för Utbildningen.

MDH

Angående förstahandsgrunden

Något avtal har inte uppkommit mellan MDH och Connie Askenbäck. Det rättsförhållande som uppkommit mellan Connie Askenbäck och MDH är av offentlighetsrättslig natur. Betalning av studieavgift är ett utflöde av den myndighetsutövning som sker vid antagningen. För det fall ett avtal ska anses ha uppkommit har MDH i vilket fall inte brutit mot någon förpliktelse. Det föreligger inget kausalsamband mellan UKÄ:s granskning av examinationsrätten inom huvudämnet matematik och Utbildningen. Det föreligger heller inget kausalsamband

mellan å ena sidan MDH:s egen analys, som avser bristerna av uppfyllelsen av examensmålen, och å andra sidan de kurser inom Utbildningen Connie Askenbäck läst. Utbildningen Connie Askenbäck gått har således inte varit behäftad med de brister UKÄ gjort anmärkning om. Det bestrids att flera av de brister UKÄ påtalat ens kan utgöra ett konkret fel i tjänst.

Angående andrahands- och tredjehandsgrunderna

MDH har inte förfarit felaktigt eller vårdslöst vid myndighetsutövning eller i övrigt. Det föreligger inte kausalitet mellan bristerna som framkom vid UKÄ:s granskning och Utbildningen som Connie Askenbäck antagits till och genomgått. Det föreligger under alla förhållanden inte adekvat kausalitet mellan myndighetsutövningen, det vill säga antagningen, betalningen av studieavgiften samt examinationer och den skada Connie Askenbäck påstår sig ha lidit. Det kan under alla omständigheter inte föreligga något kausalsamband mellan de avgifter som förfallit efter att Connie Askenbäck påbörjat utbildningen, d.v.s. från vårterminen 2012 och framåt. Det har varit frivilligt för Connie Askenbäck att fortsätta Utbildningen. Det bestrids att utbildningsplanen och programbladet utgör myndighetsutövning eller är att betrakta som en utfästelse. Det bestrids att MDH medvetet eller av försumlighet lämnat felaktiga uppgifter avseende Utbildningen i utbildningsplanen, programbladet och på hemsidan.

DOMSKÄL

Utredningen

Parterna har åberopat skriftlig bevisning. Connie Askenbäck har åberopat förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör med [REDACTED], vid utvärderingsavdelningen på UKÄ och som deltagit i utvärderingen som är aktuell i målet. MDH har åberopat förhör med partsakkunnige [REDACTED], vid utvärderingsavdelningen på UKÄ.

Tingsrättens bedömningHar Connie Askenbäck och MDH träffat ett avtal?

En första frågan tingsrätten måste besvara är om Connie Askenbäck och MDH träffat ett avtal som innebär ömsesidiga förpliktelser, eller om deras förhållande innebär myndighetsutövning från MDH:s sida och är rent offentlighetsrättsligt.

Någon definition av begreppet myndighetsutövning finns inte i nu gällande förvaltningslag. Definitionen i 3 §, 1971-års förvaltningslag anses fortfarande gälla (se Tryggve Hellners och Bo Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer. Norstedts Juridik 2007). Definitionen lyder "utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förmån, rättighet, skyldighet, disciplinär bestraffning eller annat jämförbart förhållande.". Mälardalens högskola drivs som en stiftelse; huvudman är staten. Utbildningen avser leda till kandidatexamen. Beslut om antagning, examen, tillfällig avstängning och avskiljande och andra disciplinära åtgärder är reglerade i författning och är eller bär stark prägel av myndighetsutövning. Vidare ger UKÄ (och tidigare högskoleverket) examenstillstånd till statliga högskolor och kan även dra tillbaka dessa om det finns brister i utbildningen. Högskoleutbildning har således tydliga offentlighetsrättsliga inslag vad gäller förhållandet mellan student och högskola.

Från dessa offentlighetsrättsliga inslag kan man skilja tillhandahållandet av själva undervisningen. Utbildning och undervisning innebär i allmänhet att någon tillhandahåller en arbetsprestation som kräver viss kunskap. Utbildning är således att betrakta som en tjänst. Detta visar sig i att det står var och en fritt att i privat regi mot betalning erbjuda utbildningar som liknar de som högskolor tillhandahåller. Sådana utbildningar står inte under statens tillsyn och leder inte till examen i högskolelagens mening. För kvalitetskraven har köparen/studenten att lita till avtalet och marknadsrättslig lagstiftning. Det finns enligt tingsrättens mening inte någon saklig skillnad mellan högre utbildning i privat regi eller statlig högskoleutbildning, vad

gäller själva undervisningen; i så måtto är Utbildningen att betrakta som en tjänst som MDH tillhandahåller.

Connie Askenbäck har enligt förordningen om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor, varit skyldig att betala avgift för sina studier. Högskolan ska enligt förordningen ta ut avgift för studierna, beräknad så att högskolan får full kostnadstäckning. Studenten måste betala avgiften senast vid den tidpunkt som högskolan bestämmer. Betalar inte studenten avgiften efter påminnelse ska högskolan stänga av studenten med omedelbar verkan till dess betalning sker. När studenten antas till utbildningen uppkommer således en skyldighet för denne att betala avgift enligt vad högskolan har bestämt. Förhållandet mellan Connie Askenbäck och MDH präglas således av ömsesidighet - Connie Askenbäck får åtnjuta tjänsten först då hon betalat. Tingsrätten delar inte MDH:s uppfattning att betalning av avgift endast är ett utflöde av myndighetsutövning vid antagningen.

I rättsfallet NJA 1998 s. 656, som rörde frågan om allmän domstol var behörig att pröva tvist om betalning av barnomsorgsavgifter, hade en förälder begärt återbetalning av avgiften eftersom kommunen inte uppfyllt sina skyldigheter i rättsförhållandet mellan parterna, bl.a. då det förekom mögel i daghemslokalen. Högsta domstolen fann att trots att det fanns starka offentlighetsrättsliga inslag, uppstår ett ömsesidigt förpliktande avtal mellan kommunen och föräldrarna då en barnomsorgsplats tas i anspråk. I rättsfallet NJA 2008 s. 642 bekräftade HD att ett avtal om barnomsorg har principiell karaktär av ömsesidigt förpliktande avtal, trots att det offentlighetsrättsliga inslaget sedan 1998-års fall stärkts genom införandet av maxtaxa. Då kommuner förutom att vara bundna av maxtaxan är skyldiga att erbjuda, och föräldrar berättigade till, barnomsorg, har högskoleutbildning enligt tingsrätten en högre grad av privaträttslig karaktär än barnomsorg. Tingsrätten anser mot denna bakgrund att det föreligger ett ömsesidigt förpliktande avtal mellan Connie Askenbäck och MDH.

Tingsrättens bedömning kan sammanfattas sålunda. Även om statlig högskoleutbildning har offentlighetsrättsliga drag, är själva undervisningen en tjänst.

Eftersom Connie Askenbäck måste betala avgift för att få Utbildningen, bör rättsförhållandet mellan henne och MDH anses som ett ömsesidigt förpliktande avtal.

Vad har Connie Askenbäck och MDH avtalat?

Avtal om högskoleutbildning är inte en särskilt reglerad avtalstyp och omfattas inte av t ex konsumenttjänstlagen, konsumentköplagen eller köplagen. När man ska bestämma vad som gäller rättsligt för ett sådant avtal är man därför hänvisad till allmänna avtalsrättsliga principer och analogier med t ex nyssnämnda lagar.

Ett avtalsförhållande kännetecknas av att parterna är överens om vilka prestationer som ska utföras. För Connie Askenbäcks del var hennes prestation, sedan hon antagits, att betala studieavgift om 55 000 kr. Innehållet i den prestation som MDH är underkastad får bestämmas med ledning av dels hur programmet beskrivits i kursplanen och motsvarande information som varit tillgängligt för Connie Askenbäck före antagningen, dels med det innehåll och den kvalitet som anges i lag och förordning.

Connie Askenbäck har berättat för tingsrätten att en avgörande anledning till att hon påbörjade sina studier på MDH var att hon skulle gå Utbildningen och ta examen och att hon inte hade påbörjat studier på MDH för att gå enstaka kurser. Enligt tingsrättens uppfattning är denna uppgift trovärdig då det är svårt att tänka sig att en person skulle flytta från USA till Sverige för att betala för att läsa endast enstaka kurser vid MDH. Vidare har första fakturan från MDH uttryckligen avsett ”tuition fees” för Analytical Finance.

Avtalet mellan Connie Askenbäck och MDH har således inneburit att hon mot att betala föreskriva avgifter skulle få möjlighet att ta en kandidatexamen inom programmet Analytical Finance med den kvalitet som följer av lag och förordningar.

Har MDH brutit mot avtalet?

Högskoleverket, vars nu aktuella uppgifter sedermera övertagits av UKÄ, gav under 2012 en bedömargrupp, som bestod av lärare och forskare vid universitet och högskolor, i uppdrag att granska utbildningar som leder till kandidat- eller mastersexamen inom matematik och närliggande utbildningar. Bland annat granskades kandidatutbildningen i matematik vid MDH. Det framgår av utredningen, bl. a. MDH:s självvärdering i anledning av granskningen, att kandidatprogrammet Analytical Finance (dvs. Utbildningen), vid sidan av att läsa enstaka kurser, var det sätt på vilket en student kunde få kandidatexamen i matematik från MDH. Tingsrätten finner därför att det är klarlagt att UKÄ:s utvärdering omfattat Utbildningen. Underlaget för bedömningen var examensarbeten, självvärderingar från högskolorna samt redovisning från studenter och tidigare studenter. Bedömargruppens kvalitetsutvärdering gjordes utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen, närmare bestämt om utbildningarna leder till att studenterna uppnår målen i examensbeskrivningen. Utvärderingen genomfördes under år 2012 och 2013 och omfattade examensarbeten som i fyra fall lämnats in under hösten 2011 och i ett fall under sommaren 2012. Eftersom Connie Askenbäck påbörjade Utbildningen höstterminen 2011, anser tingsrätten att utvärderingen och bedömningen avspeglar förhållandena då hon var inskriven.

I yttrande med anledning av genomfört uppdrag av den 31 januari 2013 redovisade bedömargruppen följande förslag till samlat omdöme:

”[s]ammantaget visar underlagen på bristande måluppfyllelse när det gäller målet att visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om att tillämpliga metoder, fördjupad kunskap inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor, för målet om att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer, för målet om att självständigt identifiera, formulera och lösa problem och att genomföra uppgifter inom givna tidsramar och slutligen för målet om att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper. Underlagen visar på hög

måluppfyllelse när det gäller att göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Den samlade bedömningen är att utbildningen håller bristande kvalitet.”.

Som nämnts inledningsvis under rubriken bakgrund, var alltså fyra av fem examensmål inte uppfyllda och UKÄ beslutade den 6 september 2013 att ge det samlade omdömet bristande kvalitet för utbildning som leder till kandidatexamen i matematik vid MDH. Omdömet bristande kvalitet innebar att UKÄ ifrågasatte MDH:s tillstånd att utfärda denna examen och att UKÄ efter uppföljning skulle ta ställning till om tillståndet skulle dras in.

Tingsrätten, som inte finner skäl att ifrågasätta UKÄ:s och bedömargruppens slutsatser, finner att Utbildningen inte stämt överens med vad som följer av avtalet mellan MDH och Connie Askenbäck. MDH har därmed inte tillhandahållit Connie Askenbäck avtalad prestation utan har brutit mot avtalet.

Vad blir följden av MDH:s avtalsbrott?

Tingsrätten har ovan konstaterat att en student kunde få kandidatexamen i matematik från MDH antingen genom att bli antagen till och genomgå Utbildningen eller genom att läsa vissa enstaka kurser. Tingsrätten har vidare kommit fram till att avtalet inneburit att Connie Askenbäck mot att betala föreskrivna avgifter skulle få möjlighet att ta en kandidatexamen inom Analytical Finance med den kvalitet som följer av lag och förordningar. Annorlunda uttryckt hade Connie Askenbäck köpt plats på Utbildningen med möjligheten att ta en examen med viss kvalitet.

I det ovan nämnda rättsfallet NJA 2008 s. 642, uttalade Högsta domstolen att det är en grundläggande avtalsrättslig princip att den som inte får en avtalad prestation inte är skyldig att betala för den. Det som prövades i det målet var emellertid om föräldern var betalningsskyldig för barnomsorgsavgifter. I detta mål går Connie Askenbäcks talan, vad gäller förstahandsgrunden, ut på att hon ska få tillbaka redan betalda studieavgifter

och är närmast att beteckna som en talan om prisavdrag på grund av fel. Connie Askenbäck har inte åberopat att hon hävt avtalet.

Varken köplagen, konsumentköplagen eller konsumenttjänstlagen är som nämnts direkt tillämpliga. I den rättsvetenskapliga litteraturen har anförts att det inte är helt klart om prisavdraget är en allmän avtalsrättslig princip eller om det endast kan göras gällande med stöd av uttrycklig lag (se Ramberg & Ramberg, Allmän avtalsrätt, åttonde upplagan, s. 225 f. med hänvisningar).

Analogier med konsumenttjänstlagen, som med hänsyn till att det är fråga om en tjänst och till styrkeförhållandet mellan parterna kunde ha varit aktuella, är inte ändamålsenliga eftersom den lagens tillämpningsområde är arbete på och förvaring av annans egendom. Dessutom bygger konsumenttjänstlagens påföljdssystem - även vad gäller prisavdrag - på näringsidkarens skyldighet att avhjälpa, vilket passar mindre bra när det gäller utbildningstjänster.

I köplagen 38 §, stadgas att om köparen kräver prisavdrag, ska det beräknas så att förhållandet mellan det nedsatta och det avtalsenliga priset svarar mot förhållandet vid tidpunkten för avlämnandet mellan varans värde i felaktigt och avtalsenligt skick. I konsumentköplagen 28 § anges att prisavdraget ska bestämmas så att det ”svarar mot felet”. I förarbetena till konsumenttjänstlagen förtydligas att prisavdraget ska bestämmas enligt samma principer som gäller enligt köplagen samt anges att det ligger i sakens natur att en sådan beräkning ofta måste ske på ett ganska schablonmässigt sätt (se prop. 1989/90:89 s. 126). Även vid fel i fastighet ska avdraget bestämmas enligt i princip samma proportionella metod, se jordabalken 4 kap. 19 c §.

Ovanstående sätt att bestämma prisavdrag får därmed enligt tingsrätten anses utgöra en i svensk rätt allmänt spridd regel när det gäller att bestämma prisavdrag vid fel (även om det bland vetenskapsmän råder oklarheter om det även är en allmän avtalsrättslig princip). Tingsrätten finner att denna regel, med det skön som lagstiftaren anvisat vad gäller konsumentförhållanden och trots att det är fråga om en immateriell tjänst, kan

tillämpas analogivis på frågan om vilka följder MDH:s avtalsbrott ska få. Regelns tillämpning på frågeställningen innebär att tingsrätten ska bestämma prisavdragets storlek genom en jämförelse mellan Utbildningens värde i avtalat och i felaktigt skick. Att närmare bestämma en utbildnings värde är naturligtvis i närheten av omöjligt. Emellertid har Utbildningens kvalitet varit så bristfällig att MDH:s tillstånd att meddela examen kunde komma att dras in om bättring inte skedde. Under sådana omständigheter har det förelegat en stor risk för att Connie Askenbäck inte skulle få någon examen även om hon fullföljde alla kurser som ingick i Utbildningen. Avtalet har inte avsett enstaka kurser. Felet i Utbildningen är därmed enligt tingsrättens mening så väsentligt att Utbildningen praktiskt taget saknade värde jämfört med vad som avtalats mellan MDH och Connie Askenbäck. Det spelar härvid inte någon roll att hon haft rätt att tillgodoräkna sig de högskolepoäng som hon uppnått på antingen Utbildningen eller annan högskoleutbildning. Connie Askenbäck har därför rätt att som prisavdrag återfå hela det belopp hon betalat till MDH. Det är ostridigt att hon betalt hela det yrkade beloppet, 170 812 kr. Connie Askenbäck's yrkande ska därför bifallas helt.

Rättegångskostnader

Connie Askenbäck's talan vinner fullt bifall och MDH ska därför betala hennes skäliga rättegångskostnader. MDH har inte vitsordat något belopp utan har pekat på att Connie Askenbäck flera gånger ändrat sin talan och den bevisning som åberopats. Connie Askenbäck har yrkat ersättning för 56 timmars arbete enligt rättshjälpstaxan utan mervärdesskatt, dvs. 1 323 kr per timme. Även om detta i sig framstår som måttfullt jämfört med 500 000 kr inklusive mervärdesskatt, som MDH yrkat, håller tingsrätten med MDH om att Connie Askenbäck har fördyrat processen. Efter sammanträde för muntlig förberedelse har tingsrätten gjort en sammanställning enligt rättegångsbalken 42 kap. 16 §. Efter detta har Connie Askenbäck åberopat en ny fjärdehandsgrund utan att ange konkreta rättsfakta, vilket föranlett ett föreläggande och komplettering. Därefter har Connie Askenbäck ändrat sin förstahandsgrund på ett sätt som fått målet att ändra karaktär, och även åberopat flera vittnen vilka man sedan frånfallit. Den helt

omformulerade förstahandsgrunden har i avgörande avseenden inte uppfyllt rättegångsbalkens krav på återopande av konkreta rättsfakta utan har föranlett ett nytt föreläggande och processledning och omformulering av förstahandsgrunden. Connie Askenbäck har därefter först under pläderingen vid huvudförhandlingen i tal och skrift hävdade hävning från Connie Askenbäcks sida, vilket föranlett flera processledande frågor från rätten; först efter en inte helt kort paus kunde Connie Askenbäcks ombud klargöra att hon inte återopade att hon hävt avtalet med MDH och pläderingen fortsätta. Även om Connie Askenbäck fört sin talan skickligt i övrigt och nu vinner framgång, finns det inte något i MDH:s processföring som ursäktar ovanstående. Enligt tingsrättens bedömning är det inte skäligt att MDH ska ersätta Connie Askenbäcks kostnader med anledning härav utan avdrag ska ske med uppskattade 10 timmar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 401)

Skriftligt överklagande ställt till Svea hovrätt ska ha kommit in till tingsrätten senast den 5 juli 2016. Det krävs prövningstillstånd.

Per Kjellsson

Johan Nordgren

Ani Arevian